

Tillgänglighetsuppföljning 2021

Kraven på tillgängliggörande av tv-sändningar för personer med funktionsnedsättning under perioden 1 juni 2020–30 juni 2021

Innehåll

1	Sammanfattning.....	3
1.1	Särskilda skyldigheter.....	3
1.2	Generella skyldigheter	3
2	Bakgrund.....	4
2.1	Vilka leverantörer har omfattats av särskilda krav under perioden?	5
2.2	Vilka särskilda krav har ställts på TV4 AB under perioden?.....	5
2.3	Vilka krav har ställts på leverantörer med generella skyldigheter under perioden?.....	6
3	Resultat och konsekvenser.....	7
3.1	Särskilda skyldigheter.....	7
3.2	Generella skyldigheter	7
3.2.1	Uppfyller kravet	7
3.2.2	Uppfyller inte kravet	8
3.2.3	Ingen ytterligare åtgärd – sänder inte på svenska	9
3.2.4	Ingen ytterligare åtgärd – övriga.....	9

1 Sammanfattning

Myndigheten för press, radio och tv beslutar enligt radio- och tv-lagen i vilken omfattning tv-sändningar ska tillgängliggöras för personer med funktionsnedsättning för alla leverantörer av programtjänster utom Sveriges Television AB och Sveriges Utbildningsradio AB. Varje år genomför myndigheten en uppföljning av leverantörernas uppfyllelse av kraven. 2021 års uppföljning avsåg perioden 1 juli 2020–30 juni 2021.

Från och med den 1 juli 2016 ställs det kvantitativa och successivt ökande krav per teknik för leverantörer som omfattas av *särskilda skyldigheter*. En leverantör med *generella skyldigheter* har däremot inga kvantitativa krav men ska främja tillgängligheten till tv-sändningar genom textning, teckenspråkstolkning, syntolkning, uppläst text eller liknande teknik.

1.1 Särskilda skyldigheter

TV4 AB var den enda leverantören av medietjänster som under perioden hade särskilda skyldigheter att tillgängliggöra tv-sändningar. Skyldigheterna gällde för de tre programtjänsterna TV4, Sjuan och TV12. Bolaget uppfyllde kraven i samtliga tre programtjänster under perioden.

1.2 Generella skyldigheter

I årets uppföljning valde myndigheten att fokusera på ett urval av de leverantörer som träffas av den generella skyldigheten att främja tillgängligheten till sina tv-sändningar. Fokus för årets uppföljning var de leverantörer som har programtjänster med generella skyldigheter som antingen inte uppfyllde kraven vid den senaste uppföljningen, är nya aktörer som inte omfattades av den senaste uppföljningen eller är lokala förordnade kabelsändarorganisationer. Totalt handlade det om 19 leverantörer med sammanlagt 19 programtjänster.

Resultatet av uppföljningen visar att elva leverantörer som var föremål för fokus i årets uppföljning uppfyllde kraven för sammanlagt elva programtjänster.

Fem leverantörer i fokus för uppföljningen bedömdes antingen inte ha uppfyllt eller visat att de uppfyllt myndighetens krav på tillgänglighet. De fem leverantörerna har antingen inte tillgängliggjort några tv-program som har sänts i deras programtjänster eller inte kommit in med en redovisning. För dessa fem leverantörer har myndigheten meddelat särskilda beslut¹. Mot bakgrund av att vissa av leverantörerna inte omfattas av myndighetens krav nästa år samt att sanktionen vitesföreläggande ersattes med sanktionen särskild avgift den 1 december 2020 har myndigheten beslutat att inte vidta någon ytterligare åtgärd i ärendena.

Myndigheten har för tre av leverantörerna som var föremål för fokus i årets uppföljning beslutat att ärendena vad gäller deras programtjänster inte föranleder någon ytterligare åtgärd.

¹ Dnr 21/03402, 21/03614, 21/03643, 21/03644 och 21/03647.

Det beror i två av fallen på att leverantörerna inte sänt några program på svenska och i ett av fallen att leverantören inte bedrivit några tv-sändningar överhuvudtaget i programtjänsten.

2 Bakgrund

Sedan år 2011 har Myndigheten för press, radio och tv årligen beslutat om krav på tillgänglighet till tv-sändningar på svenska för personer med funktionsnedsättning.

Den 29 juni 2016 beslutade myndigheten om krav för perioden **1 juli 2016–30 juni 2020**.² Sedan beslutet den 29 juni 2016 har myndigheten årligen gjort en förnyad prövning och slagit fast att beslutet fortfarande gäller, med vissa ändringar.³ En ändring är att TV4 AB får besluta om fördelningen av tillgänglighetskraven mellan de olika programtjänster som omfattas av särskilda skyldigheter. Beslutet från den 29 juni 2016 upphörde att gälla den 30 juni 2020 och den 23 juni 2020 fattade myndigheten nya beslut för perioden **1 juli 2020–30 juni 2021**.⁴

Leverantörerna delas in i två grupper; dels de med *särskilda skyldigheter* att tillgängliggöra tv-sändningar enligt årligt ökande kvoter per teknik, dels de med *generella skyldigheter* att främja tillgängligheten. En leverantör med generella skyldigheter har inga kvantitativa krav men ska främja tillgängligheten genom textning, teckenspråkstolkning, syntolkning, uppläst text eller liknande teknik. Avsikten är att fler program successivt ska göras tillgängliga.

Den som inte följer ett beslut om skyldighet att utforma tv-sändningar på ett sådant sätt att de blir tillgängliga för personer med funktionsnedsättning får meddelas de förelägganden som behövs i enskilda fall för att beslutet ska efterlevas. Ett föreläggande får förenas med vite. Detta gäller vid överträdelse av beslut som meddelats före den 1 december 2020.⁵ Den 1 december 2020 trädde nya regler i kraft som innebär att en leverantör av en medietjänst som framöver inte följer ett beslut om tillgänglighet får åläggas att betala en särskild avgift.⁶

Den 29 juni 2021 beslutade myndigheten om nya krav på tillgänglighet till både tv-sändningar och beställ-tv under perioden 1 september 2021–31 augusti 2023 för vissa i besluten uppräknade leverantörer av medietjänster och deras tjänster⁷. Kraven på tillgänglighet ska uppfyllas dels under perioden 1 september 2021–31 augusti 2022 (period 1), dels under perioden 1 september 2022–31 augusti 2023 (period 2).

² Dnr 16/01344.

³ Dnr 17/01526, 17/01652, 18/01631, 18/01632, 19/01848 och 19/01849.

⁴ Dnr 20/02019 och 20/02307.

⁵ 17 kap. 11 § första stycket 4 p. radio- och tv-lagen (upphörde att gälla den 1 december 2020).

⁶ 17 kap. 5 a § radio- och tv-lagen (trädde i kraft den 1 december 2020).

⁷ Dnr 21/02840, 2841, 2842, 2843, 2844 och 2845.

2.1 Vilka leverantörer har omfattats av särskilda krav under perioden?

Myndigheten utgår från mätningar av Mediamätning i Skandinavien MMS AB (MMS) för att avgöra vilka programtjänster som ska omfattas av särskilda skyldigheter. Särskilda skyldigheter gäller för de programtjänster som har en tittartidsandel på minst en procent i enlighet med MMS årliga mätning av tittartidsandelar. Sedan år 2016 har endast TV4 AB, av de kommersiella leverantörer som var etablerade i Sverige, haft programtjänster med en tittartidsandel på minst en procent. Under år 2019 gällde det programtjänsterna TV4, Sjuan och TV12. TV4 AB ålades därför särskilda skyldigheter för dessa tre programtjänster i myndighetens beslut den 23 juni 2020 avseende perioden 1 juli 2020–30 juni 2021.⁸

2.2 Vilka särskilda krav har ställts på TV4 AB under perioden?

TV4 AB skulle för perioden 1 juli 2020–30 juni 2021 för programtjänsterna TV4, Sjuan och TV12 tillgängliggöra tv-sändningar enligt nedanstående tabell. Skyldigheternas omfattning anges per teknik i procent av det sammantagna antalet sändningstimmar i marknätet, via satellit och genom tråd.

Program på svenska 1 juli 2020–30 juni 2021

Teknik för tillgängliggörande	Omfattning i procent
Textning av förinspelade program	100
Textning av direktsända program	55
Teckenspråkstolkning	4
Syntolkning	4

Program med översättningstext 1 juli 2020–30 juni 2021

Teknik för tillgängliggörande	Omfattning i procent
Uppläst text	2

Tillgängliggörandet ska ske i marknätet, via satellit och genom tråd, det vill säga på de plattformar där programtjänsten erbjuds. TV4 AB får, med beaktande av de aktuella målgruppernas behov, avgöra den närmare fördelningen mellan dessa plattformar. Ett visst tillgängliggörande ska dock ske linjärt på alla plattformar. TV4 AB får även avgöra fördelningen av tillgängliggörandet mellan programtjänsterna TV4, Sjuan och TV12.

Skyldigheten omfattar inte beställ-tv, dock kan visst tillgodoserande få ske enligt vad som framgår av beslutet.

⁸ Dnr 20/02019.

Reklam och andra annonser ska inte omfattas av skyldigheten och inte heller räknas med vid bedömningen av om TV4 AB har uppfyllt sina åligganden.

Kravet på uppläst text omfattar program med översättningstextning till svenska. Användning av tekniken uppläst text avseende svenska program får också räknas med vid uppfyllande av kravet.

Syntolkning eller uppläst text som tillhandahålls genom ett ljudspår i en separat enhet såsom mobiltelefon eller läsplatta samtidigt som ett tv-program sänds linjärt i en programtjänst får tillgodoräknas som ett tillgängliggörande.

TV4 AB ska årligen redovisa till myndigheten hur skyldigheterna har uppfyllts. TV4 AB får redovisa antalet sändningstimmar i programtjänsterna som omfattas av särskilda skyldigheter och hur mycket av detta innehåll som tillgängliggjorts gemensamt. Bolaget ska därvid redovisa hur de aktuella målgruppernas behov har beaktats.

2.3 Vilka krav har ställts på leverantörer med generella skyldigheter under perioden?

De generella skyldigheterna har fortsatt samma omfattning som enligt de tidigare besluten och omfattar de programtjänster som sänder i marknätet, genom tråd eller via satellit och som för år 2019 hade en tittartidsandel som understeg en procent.

De generella kraven innebär i korthet följande.

- Leverantörerna ska främja tillgängligheten till tv-sändningar på svenska för personer med funktionsnedsättning under den aktuella perioden.
- Främjandet ska ske genom textning, teckenspråkstolkning, syntolkning, uppläst text eller liknande teknik. Användning av tekniken uppläst text för program på andra språk än svenska med svensk översättningstext godkänns också som ett främjande.

Leverantörerna får på egen hand avgöra följande.

- Vilken eller vilka av teknikerna som ska användas.
- På vilken eller vilka av plattformarna (marknätet, satellit och/eller tråd) tillgängliggörandet ska ske.
- I vilken närmare omfattning tillgängliggörandet ska ske.

I kravbeslutet framgår även följande.

- Skyldigheten omfattar inte beställ-tv men ett visst tillgodoräknande av tillgängliggörande i beställ-tv får ske under vissa förutsättningar.
- I vart fall några program ska tillgängliggöras inom en redovisningsperiod.
- Avsikten är att fler program successivt ska tillgängliggöras under den period då beslutet gäller.
- Leverantörerna ska senast den 31 augusti varje år redovisa till myndigheten hur skyldigheterna har uppfyllts och redogöra för tillgänglighetsarbetet.

3 Resultat och konsekvenser

Samtliga leverantörer som omfattas av de tillgänglighetskrav som myndigheten har bestämt för tv-sändningar ska redovisa sitt tillgänglighetsarbete till myndigheten varje år. I årets uppföljning har myndigheten fokuserat dels på de programtjänster som omfattas av särskilda skyldigheter (dvs. TV4, Sjuan och TV12), dels på leverantörer som har programtjänster med generella skyldigheter som antingen inte uppfyllde kraven vid förra årets uppföljning, är nya aktörer som inte omfattades av förra årets uppföljning eller är lokala förordnade kabelsändarorganisationer. Myndigheten har således bedömt ett urval av de inkomna redovisningarna. Nedan redovisas resultatet av denna uppföljning.

3.1 Särskilda skyldigheter

Myndigheten har bedömt att TV4 AB för perioden 1 juli 2020–30 juni 2021 har uppfyllt kraven för programtjänsterna TV4, Sjuan och TV12.⁹ Bolaget har textat 99,93 procent av de förinspelade programmen på svenska¹⁰ och 67,3 procent av de direktsända programmen på svenska i de tre programtjänsterna i marknätet, via satellit och genom tråd. Bolaget har vidare sänt teckenspråkstolkade och syntolkade program linjärt på alla tre plattformar (3,3 respektive 3,2 procent av det totala antalet sändningstimmar). Genom ett tillgodoräknande av tillgängliggjorda program i beställ-tv når bolaget upp till kravet på 4 procent för de båda teknikerna. Bolaget har slutligen använt sig av tekniken uppläst text i marknätet, via satellit och genom tråd och tillgängliggjort 19,8 procent av det sammantagna antalet sändningstimmar med översättningstext på dessa plattformar med hjälp av denna teknik. Kravet i denna del uppfylls således med råge.

3.2 Generella skyldigheter

3.2.1 Uppfyller kravet

Totalt elva leverantörer som stod i fokus för årets uppföljning uppfyllde under redovisningsperioden kravet på att främja tillgängligheten till de sammanlagt elva programtjänster som framgår av tabellen nedan¹¹.

Samtliga elva leverantörer har enligt redovisningarna textat förinspelade tv-program på svenska i elva programtjänster. Jönköpings Lokal-TV Förening och Föreningen Öppna kanalen Växjö har redovisat att de även teckenspråkstolkat tv-program på svenska.

⁹ Dnr 21/03404.

¹⁰ TV4 AB har uppgett att textfilerna för programserien *Leilas jul I* som sändes i Sjuan inte fungerade och därmed inte syntes i rutan. Därför har kravet på 100 procent textning av förinspelade program inte uppnåtts, utan bolaget landade på 99,93 procent. Om TV4 AB sänder programserien igen kommer textfelet att vara åtgärdat. Mot bakgrund av vad TV4 AB anfört bedömde myndigheten att bolaget fick anses ha uppfyllt kravet vad gäller textning av förinspelade program.

¹¹ Dnr 21/04841.

Leverantörer i fokus som har textat förinspelade program på svenska

Leverantör	Programtjänst
Föreningen Öppna Kanalen Skövde	Skövde Lokal-TV
Föreningen Öppna Kanalen Västerås	Öppna Kanalen Västerås, www.okvasteras.se
Föreningen Öppna kanalen Växjö	ÖKV
Jönköpings Lokal TV-förening	Jönköpings Lokal-TV
Lokal TV Uddevalla – Fyrbodals TV	Lokal-TV Uddevalla
Malmö Allemans-TV	Malmö mediakanal
Sundskanalen i Nordvästra Skåne	Sundskanalen
Trollhätte-Kanalen	TV2Stad
Vår TV i Karlstad HB	Vår TV
Öppna Kanalen Närke	Öppna Kanalen Närke
Öppna Kanalen Stockholm	ÖPPNA KANALEN STOCKHOLM

Leverantörer i fokus som har teckenspråkstolkat program på svenska

Leverantör	Programtjänst
Föreningen Öppna kanalen Växjö	ÖKV
Jönköpings Lokal TV-förening	Jönköpings Lokal-TV

3.2.2 Uppfyller inte kravet

Nedanstående fem leverantörer som stod i fokus för årets uppföljning har under redovisningsperioden antingen inte uppfyllt kravet eller inte visat att de uppfyllt kravet på att främja tillgängligheten till de fem programtjänster som framgår av tabellen nedan. Mot bakgrund av att vissa av leverantörerna inte omfattas av myndighetens krav nästa år samt att sanktionen vitesföreläggande ersattes med sanktionen särskild avgift den 1 december 2020 har myndigheten beslutat att inte vidta någon ytterligare åtgärd i ärendena.

Leverantörer i fokus som inte uppfyllde kraven

Leverantör	Programtjänst
Föreningen Öppna Kanalen i Göteborg (21/03614)	Öppna Kanalen Göteborg
Hockeyettan AB (21/03402)	Hockeymatcher live och repris
Nordfront (21/03643)	Nordfront TV
Nyhetsajm Stockholm (21/03644)	Livesändningar med Norrorts-TV
Vasaloppets Marknads AB (21/03647)	Vasaloppet TV

3.2.3 Ingen ytterligare åtgärd – sänder inte på svenska

Ärendena beträffande följande leverantörer som stod i fokus för årets uppföljning har inte föranlett någon ytterligare åtgärd då leverantörerna rapporterat att de inte sändt några tv-program på svenska under redovisningsperioden i nedanstående programtjänster.¹²

Leverantörer i fokus som inte har sändt på svenska

Leverantör	Programtjänst
Assyriska medicinstitutet	Assyria TV
Insamlingsstiftelsen Mesopotamien Media	Aryen TV

3.2.4 Ingen ytterligare åtgärd – övriga

Ärendet beträffande följande leverantör som stod i fokus för årets uppföljning har inte föranlett någon ytterligare åtgärd vad avser nedan listad programtjänst. Det beror på att leverantören rapporterat att de inte bedrivit några tv-sändningar överhuvudtaget.¹³

Ingen ytterligare åtgärd – övriga leverantörer

Leverantör	Programtjänst
TV-föreningen Kanal Norrköping – en public access kanal	Öppna Kanalen Norrköping

¹² Dnr 21/04841.

¹³ Dnr 21/04841.